

K O J E T Ě Ň S K Ý
kulturní kalendář

KAM DNES

2. úterý 10.00 hod. dopoledne — klubovna Kulturního domu
DĚTSKÁ BESÍDKA na téma ZA POHÁDKOU DO SVĚTA
2. úterý 19.30 hod. — klubovna Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA v rámci rodičovské lidové akademie na téma **SEXUÁLNÍ VÝCHOVA**
3. středa 19.30 hod. — sál TJ Slavoje
DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ v rámci „Jarního divadelního cyklu“ na předplatné — hra amerického autora W. Gibsona **DVA NA HOUPAČCE** v podání Divadla pracujících Gottwaldov.
5. pátek 15.00 hod. — sál Kulturního domu
DĚTSKÁ BESÍDKA spojená s kvízovou soutěží a maňáskovým divadlem.
6. sobota 19.00 hod. — budova TJ Slavoj
REPREZENTAČNÍ PLES střední všeobecně vzdělávací školy Kojetín. Hraje taneční orchestr OB - ALFA se svou BIG-BEATOVOU skupinou.
9. úterý 19.30 hod. klubovna Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA v rámci LA „Poznáváme svět“ na téma **KDO JE ERHARD?**

13. sobota 20.00 hod. budova TJ Slavoj
PLES oddílu kanoistů TJ Slavoj. Hraje taneční orchestr AKORD Vyškov.
16. úterý 19.30 hod. klubovna Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA v rámci rodičovské lidové akademie na téma **RODINA VE SVĚTLE NOVÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ.**
23. úterý 19.30 hod. klubovna Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA v rámci Lidové akademie „Procházíme historií Přerovska“ na téma **PRAVĚK PŘEROVSKA.**
24. středa 19.30 hod. sál TJ Slavoj
DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ v rámci „Jarního divadelního cyklu“ — známá hra G. Preissové **JEJÍ PASTORKYNĚ** v podání Slováckého divadla Uh. Hradiště. Při představení spoluúčinkuje soubor HRADIŠŤAN, laureát státní ceny.
27. sobota 20.00 hod. budova TJ Slavoj
SPORTOVNÍ KARNEVAL — hraje taneční orchestr Milotínského.

KULTURNÍ PROGRAM KLUBU DŮCHODCŮ

Pravidelné besedy vždy ve středu ve 14.00 hodin.

3. **BESEDA** o pečovatelské službě.
10. **BESEDA** na téma „Je výživa v zimě chudá na vitamíny?“
17. **BESEDA** o přípravě zahrádek na zimu.
24. **BESEDA** k 17. výročí vítězství čs. pracujícího lidu.

KINO „HANÁ“

3. a 4.

středa
čtvrtek

PŘEDPOSLEDNÍ ČLOVĚK

Maďarský film, ve kterém nás režisér Károly Makk zavádí do prostředí kolektivu parašutistů. Při cvičném skoku dojde k neštěstí, když se Patisovi, trenéru skupiny, neotevře padák. Nešťastná náhoda se mění v podezření vůči Orodánovi, který nyní nastoupil na Patisovo místo a měl s ním den před smrtí prudkou hádku.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

5.

pátek

HLAS ZE ZÁHROBÍ

Polská filmová tragikomedie o lidech, kteří se i v dnešní době uchylují v těžkých životních situacích ke klamu, přeludům, falešné víře v nadpozemské síly a stávají se tak lehce obětí různých podvodníků, bezohledně kořisticích z jejich důvěry.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

6. a 7.

sobota
neděle

KOMEDIE S KLIKOU

Česká filmová veselohra Václava Kršky má zajímavý námět: mladá žena je nešťastnou shodou okolností přinucena strávit noc před svatbou v bytě cizího ženatého muže. Třeba mezi oběma k ničemu nedojde, nikdo tomu nevěří. Hlavně však snoubenec a manželka obou „viníků“. Kolem této situace dokázali autoři, vydatně podporováni výbornými hereckými výkony obou

hlavních představitelů, Jiřiny Bohdalové a Karla Högra, rozehrát bujnou taškařici, oplývající komickými situacemi a slovním vtipem.

K filmu je připojen krátký film — LÁSKA NEBESKA.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

10. a 11.

středa
čtvrtek

TEN SPORTOVNÍ ŽIVOT

Anglický film Lindsaye Andersona ukazuje život mladého horníka v průmyslovém městě, který přiměje místní honoraci, aby jej zařadila do svého výborného ragbyového mužstva. Stane se pilířem týmu, idolem fanoušků a snaží se využít své pomíjející slávy k tomu, aby vrátil pocit životního štěstí své bytné, mladé vdově s dvěma dětmi. Brzy však pozná, že pro měšťáky a pro ženu, kterou by chtěl milovat, je jen „opíci na stadiónu“. Jakmile bude „vyřizen“, nikdo již o něho nebude mít zájem.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

12.

pátek

TABÁK

Bulharský film, který byl natočen podle stejnojmenného románu D. Dimova, líčí na jedné straně život pracujících lidí, kteří žijí v bídě a útlaku zaměstnavatelů, na druhé straně rozmařilý život hrstky tabákových magnátů. Boris Morev, jenž ochotně přebírá všechny typické vlastnosti dravčího podnikatele, jehož jediným životním krédem je bohatství a moc a jeho milenka a později manželka Irina, charakter velmi složitý a plný protikladů, tvoří dvě ústřední postavy spleteného děje.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

13. a 14.

sobota
neděle

PŘÍSŇE TAJNĚ — FOR EYES ONLY

Německý širokoúhlý film je napínavý špiónážní příběh o činnosti imperialistických agentů, namířené proti NDR a bezprostředně ohrožující světový mír. A ovšem i o odvaze příslušníků státní bezpečnosti demokratického Německa, kteří neváhají přinést největší oběti a denně nasazovat život za to, aby byly imperialistické plány včas odhaleny a zmařeny.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

17. a 18.

středa
čtvrtek

ROZTOMILÝ ČLOVĚK

Starší český film s Oldřichem Novým v hlavní roli.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

19.

pátek

HOMEK SE ZAHRÁDKOU

Maďarské milostné drama s Margit Baraovou a Miklósem Gáborem v hlavních rolích.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

20. a 21.

sobota
neděle

ROZTRŽITÝ PROFESOR

Americká komedie, která diváka rozhodně pobaví. Je to crazy komedie s fantastickým námětem o vynálezu zvláštní antivitační látky, která umožňuje tělesům volně se pohybovat vzduchem. Při dobré zábavě nad milostnými a dalšími útrapami roztržitého profesora, který tuto látku vynalezl, si na mnoha místech uvědomíme satirické ostří, namířené proti americkým byrokratům, politikům a zejména vojákům. Film se vyznačuje svižnou režii, vtipnými dialogy a dobrými hereckými výkony. Je to veselohra, kterou uvítá i náročný divák.

K filmu je připojen krátký film:
SPORT, SPORT, SPORT.
Mládeži přístupno.

24. a 25.
středa
čtvrtek

KLÍČ K VRAŽDĚ

Maďarský film, ve kterém řeší režisér Viktor Gertler na složité detektivní fabuli problém morální odpovědnosti jedince k celku. Při vyšetřování několika vražd bylo zjištěno, že muž, který — Vlastně, co bylo zjištěno, kdo vraždil a proč — vám řekne film sám.

Mládeži přístupno.

26.
pátek

DANÉ SLOVO

Rok před natáčením tohoto brazilského filmu, který vypráví o vesničanovi, který splní dané slovo a dokončí svou poustěžským křížem do chrámu sv. Barbory, natáčel režisár Duarte v Bahii, dřívějším hlavním městě země, dokumentární film o tamějších procesích, konaných každý rok a narazil při tom na dosud zachovalé starobylé předkřesťanské formy a symboly ve víře obyvatelstva. Tyto prvky — z části indiánského, z části afrického původu — se neustále vměšují do církevních obřadů. Z toho vzniklo již mnoho konfliktů mezi příliš ortodoxními duchovními a jejich věřícími. Jeden obzvlášť tragický případ tohoto druhu poskytl i podnět pro tento film, jemuž se dostalo výjimečné podpory od bahijského biskupa.

Mládeži přístupno.

27. a 28.
sobota
neděle

ŽIVÍ A MRTVÍ

Sovětské filmové širokoúhlé drama ve dvou epochách nás seznamuje s dny plný-

mi zklamání, zoufalství a hrdinství, které přinesl pro sovětský lid rok 1941. Film je přepisem známého stejnojmenného románu Konstantina Simonova a vypráví příběh majora Sincova, redaktora armádních novin, který v prvních válečných dnech odjíždí na frontu, prožije ústup armády, několikrát proráží obklíčení a nakonec jako prostý voják nastupuje u Moskvy znovu do boje a prožije první nadějně okamžiky války: sovětské vojáky ženou útočníky od Moskvy.

Mládeži od 10 let přístupno.

Dětská představení

7. neděle **NESPOUTANÁ PŘÍHODA**
Sovětská barevná filmová reportáž z džungle jihozápadní Číny.
14. neděle **TÁTO, SEŽEN ŠTĚNĚ!**
Česká barevná dětská veselohra o dětech a psech.
21. neděle **HRDINA NAŠÍ ŠKOLY**
Sovětský film v české řeči vypráví dramatické události v životě malého Sašky.
28. neděle **S KAMEROU ZA ZVĚŘÍ**
Český film pro děti a mládež.

V KOJETÍNĚ PŘED DVACETI LETY

Volně podle kroniky města Kojetína, II. díl, vypravuje František Řezáč. Zápis do kroniky pořídil bývalý kronikář města M. Navrátil.

Připomeňme si nad kronikou města Kojetína události, které proběhly před dvaceti lety a byly předzvěstí konce „tisíciileté německé říše“.

Na počátku roku 1945 vzhledem k přibližování se fronty bylo vydáno nařízení o povolání na zákopnické práce.

Pro nedostatek uhlí byly vánoční prázdniny 1944/45 prodlouženy na neurčito. Školy chlapecká a zemědělská byly vyklizeny pro ubytování vojska. V dívčí škole byl zřízen vojenský lazaret. Školáci si dvakrát týdně chodili do Hýžďalova hostince pro úkoly.

5. února přijel transport s 300 raněnými Němci. Úspěchy Rudé armády ve Slezsku vyvolaly paniku u místních Němců. Tito, povolání do „Volksturm“, pilně jezdili do Tovačova cvičit se ve střelbě.

9. února přijelo do Kojetína asi 300 zákopníků na opevňovací práce. Němci minili vybudovat z Kojetína opevněnou vodní pevnost (Wasserfestung). Zákopníci byli ubytováni zatím po domech a vařilo se pro ně v hostinci p. Dostála.

10. února byl Kojetínem veden, respektive hnán, transport asi 900 sovětských zajatců. Když jim lidé podávali chléb, byli od nacistů — jak zajatci, tak i dárci — surově tlučeni.

12. února přijeli do Kojetína ustupující maďarští vojáci. Byli rozděleni po okolních vesnicích.

16. února lazaret z Kojetína odjíždí a zákopníci jsou nastěhováni do školy. Zákopnické práce se konají za židovským hřbitovem, za Jordánem, nad Oborou, za zahradami směrem k Chropyni. Byly rozkopány silnice na mostech přes Moravu, stavěly se „pasti na tanky“.

26. února večer kolem 20. hod. bombardování Kojetína. Svrženy 4 bomby malé ráže (které dopadly na křižovatku v Kroměřížské ulici, na dům p. Fischera, na chlěvy kováře Leopolda Huňáčka, do zahrady p. Gardavského).

27. února byla nařízena uzavírací hodina ve veřejných místnostech na 21.30 hod.

(Pokračování příště.)

František Řezáč:

KOJETÍN V REVOLUČNÍM ROCE 1848

Probuzený politický život národní přinesl v revolučním jaru roku 1848 nový, zesílený tep i venkovské společnosti rolnické. Národně uvědomělé měšťanstvo a inteligence, připravené myšlenkově již v předchozích desetiletích k samostatnému politickému životu, dožaduje se v souladu s evropskou situací a pod dojmem revolučních událostí francouzských, italských a německých, politických práv a občanských svobod.

Rok 1848 dokončil po staletí připravující se proměnu feudálního řádu v řád demokratický v tom směru, že odstranil úplně a právně robotu a poddanství, které v narušené formě trvaly dosud. S nimi zmizely z venkovského života zjevy, které jej doprovázely a vyznačovaly i po stránce politické správy. Přestala politická a soudní pravomoc vrchnostenská a byl dán základ novodobé společnosti, novodobé politické správě, kterou převzal plně do svých rukou stát.

Poddanská otázka zaujímala významné místo na prvním českém politickém projevu — na památné schůzi ve svatováclavských lázních v Praze. Zprávy o revolučních událostech ve Vídni a v Praze se dostávají také do města uprostřed bohaté Hané — do Kojetína. Je za-

jímavé sledovat, kdo je obyvatelům Kojetína přináší a jak je vykládá. V měsíci březnu káže a vykládá po svém „konstituci“ farníkům kojetínský farář P. Josef Doubravský. Zachoval se nám koncept jeho kázání. Ze slohu lze soudit, že jde o překlad z němčiny. Mimo jiné také říká: „Vám, milí farníci, co se týče konstituce, netřeba již dělati ničeho. Neboť nám Vídeňští píší, že oni již pro nás všechno pro naše blaho vykonali.“

Z této věty si lze snad domyslit, co farář zamýšlel. Za každou cenu zachovat v městě klid, nepřipustit revoluční vření. V tom je také zajedno s krajským úřadem, který svým přípisem ze dne 19. III. 1848 č. 445 vyzývá měšťany ke zřizování Národních gard. Tak jako v jiných městech na Moravě, též v Kojetíně se vytváří Národní garda. Kojetín měl v té době bez židovské obce 3027 stálých obyvatel. Národní gardy vznikaly jako ochranné organizace měšťanů, které podle zmíněného přípisu krajského úřadu je nutno zřizovat na ochranu proti proletariátu, který by mohl „narušit veřejnou bezpečnost“. Do služby v Národní gardě byli povoláni „všichni zdraví, věrní buržoazie a existenčně nezávislí mužové od 19 do 50 let“. Ze služby v Národní gardě byli vyňati řemeslníci, tovaryši, osoby služebné, nádeníci a také státní zaměstnanci. V čele Národní gardy stál tzv. komitét, který v červnu roku 1848 žádá magistrát města o zakoupení 100 ks pušek pro členy gardy. Magistrát však odpovídá záporně, neboť peněz prý je zapotřebí pro nutnější vydání. Tak celou dobu svého trvání byla Národní garda v Kojetíně bez střelných zbraní, kromě vypůjčených loveckých pušek, které však

členové nosili (a to jen někteří) pouze při přehlídkách.

Po celou dobu existence Národní gardy v Kojetíně trval spor o její bytí a nebytí. Možno říci, že v tomto patriarchálním městě, těžko přístupném novotám, nebylo místa pro tento útvar měšťanstva. A Národní garda měla především sloužit měšťanstvu ku chránění jeho majetku. Otázka vlastenectví zde byla otázkou druhoradou.

Povinností sloužit v Národní gardě bylo uznáno 284 kojetínských občanů, z toho 100 předměšťanů. Z nich však sloužilo pouze deset.

Jaké bylo složení Národní gardy v Kojetíně:

1 hauptman	21 měšťanů
1 oberlajtnant	2 synové měšťanů
2 lajtnanti	3 řemeslníků
2 fedwebli	5 kupců
9 kaprálů	10 úředníků
2 tamboři	8 předměšťanů
1 tesař	4 jiného povolání
68 gardistů	3 bez označení povolání.

Celkem sloužilo v Národní gardě v Kojetíně 86 mužů.

Do protikladu k tomuto postoji kojetínských občanů musíme postavit jednání kojetínského rodáka, krejčovského dělníka Dominika Ježka, účastníka vídeňských bouří.

V této souvislosti je nutno také vzpomenout tzv. „slovanských bálů“, které byly v Kojetíně pořádány v mě-

sících září—listopadu roku 1848, zřejmě pod vlivem „Kroměřížského sněmu“. Byly pořádány na tzv. Hrubé hospodě (nyní Kulturní dům, Gottwaldovo nám.). Také pořádání těchto bálů nám dává nahlédnout do myšlení kojetínských občanů. Ačkoliv to byly „slovanské bály“, byly konány ve vši loyaltě k habsburské monarchii. Sál byl vyzdoben velkým obrazem chorvatského bána Jelačiče, ochránce „vysokého domu habsburského proti uherským revolucionářům“.

V roce 1848 vzniká také v Kojetíně první spolek „Slovanská lípa“.

Končíme přehled dějin města Kojetína v období feudalismu. Autor děkuje čtenářům za trpělivost, se kterou s ním sledovali vývoj města až k bouřlivému roku 1848.

Neklade si nárok na úplnost při vyčerpání materiálu ani jednotlivých událostí. Jeho snahou bylo podat výklad jen základních událostí, které měly v životě města či okolí význam. Zájem čtenářů o dějiny města mu bude největší odměnou.

FRANTIŠEK ŘEZAC

Kojetínský kulturní kalendář
vydává Osvětová beseda Kojetín

.T 07 51115 MTZ 11 65